

Position paper VOS/ABB over lumpsumbekostiging

Scholen krijgen van de rijksoverheid een vergoeding voor personele en materiële kosten. Deze vergoeding bestaat uit één budget: lumpsum. De instellingen bepalen zelf hoe zij het geld besteden. Tegelijkertijd wil de overheid sturing en verantwoording. Bovendien wil de Tweede Kamer de minister van OCW kunnen controleren. Dit levert een spanningsveld op.

De vaste commissie voor OCW in de Tweede Kamer heeft in dit kader aangegeven de voor- en nadelen van de lumpsum in het primair en voortgezet onderwijs in kaart te willen brengen. Ook wil de commissie weten hoe het beter kan.

De vereniging VOS/ABB heeft een verzoek van de Tweede Kamercommissie om input doorgegeven aan de leden. Zij geven duidelijk aan positief te zijn over de lumpsum:

- Door de bestedingsvrijheid kan geld worden ingezet waar dit het meest nodig is. Dat is zeer belangrijk, omdat het onderwijs verschilt per school.
- De lumpsum maakt onderwijs op maat mogelijk. Het gaat om de individuele leer- en/of zorgvraag. Bovendien geeft de lumpsum zeggenschap aan teams om het onderwijs op de beste manier in te richten. Dat bevordert kwaliteit.
- Doordat de lumpsum in principe geen schotten of specifieke doelen kent, hoeft er geen geld onnodig op de plank te blijven liggen.
- Elk alternatief van lumpsum zorgt voor minder bestedingsvrijheid en daarmee voor minder mogelijkheden om op kwaliteit en onderwijsbehoeften te kunnen sturen.

VOS/ABB-leden noemen ook een aantal aandachtspunten:

- Verschillende componenten van de lumpsum zijn niet toereikend.¹ Dit kan een beeld geven dat geld op onjuiste wijze zou worden besteed. Er móet geld bij!
- Het lumpsumbedrag komt op complexe wijze tot stand. Het kan eenvoudiger, met regionale differentiatie. Voorwaarde is uiteraard dat het bedrag toereikend is.
- Incidentele investeringen lossen structurele problemen niet op.² Daarom moet er meer aandacht komen voor structurele investeringen.
- De verantwoordingslast is gegroeid, zonder dat de lumpsum is verhoogd. Als de politiek meer verantwoording wil, moet die dat financieel mogelijk maken.
- Als de bestedingsvrijheid van de lumpsum wordt beperkt, zal dit ertoe leiden dat de diverse geledingen binnen de schoolorganisatie minder inspraak hebben over de besteding van het budget. Dit komt de kwaliteit van het onderwijs niet ten goede.

Informatie: Ronald Bloemers, 06-51914694, rbloemers@vosabb.nl

¹ Zie [Rapportage evaluatie van de materiële instandhouding in het primair onderwijs 2010-2014](#). Deze rapportage toont aan dat de materiële instandhouding een tekort kent van 35%!

² In 2013 kwam er eenmalig extra geld voor jonge leraren beschikbaar. Onze leden hadden graag extra personeel willen aannemen, maar dat was op basis van deze incidentele investering helaas niet mogelijk.